

Grotteseminar i Mo i Rana

30. - 31. januar 2007

Nordland fylkeskommune

Bakgrunn for seminaret

Når man går tur i skog og mark og i fjellene er det neppe mange som tenker på at det under overflaten flere steder ligger en fargerik og spennende eventyrverden som består av store grottesystemer med elver, fosser og innsjøer. I Norge er det registrert over 800 grotter, og mer enn 80 % av disse ligger i Nordland. De fleste grottene i Nordland er dannet av koraller og korallrev som vokste i havet for rundt 400 millioner år siden. Kalksteinen er senere utsatt for høyt trykk og høy temperatur, og omdannet til marmor. Gjennom årtusener har vannet arbeidet med å løse opp berget, og dannet huler og gangsystemer som kan strekke seg mange kilometer under jordoverflaten.

Dryppstein i grottene er trolig dannet fortrinnsvis i de milde periodene mellom istidene. Det var da et dekke av vegetasjon som kunne gi grunnvannet mye oppløst CO₂ og derved større evne til å oppløse kalken nær overflaten og avsette den igjen i hulrom dypere nede. Aldersbestemmelser i nordnorske grotter har vist at dryppsteinene vokste i flere perioder: i de 9000 år etter avslutningen av siste istid, i perioden for 90-130 000 år siden, for ca. 200 000 år siden og i perioden for 3 000 000-800 000 år siden.

Grotter har stor estetisk verdi, og betydelig vitenskapelig interesse. Det er derfor viktig å unngå interessekonflikter i kommersiell utnyttelse av grotter. Kriterier for grotteturisme vil være slitestyrke, estetiske verdier, sportslighet, adkomst og landskapsverdier.

Med bakgrunn av at dette er et naturgitt fortrinn som ingen andre regioner i Norge kan vise maken til, tror vi det er mulig å med større kommersiell utnyttelse av grotter enn det vi har i dag.

Målsetting

Målsetting med seminaret er å belyse mulighetene for utvikling av reiselivstilbud med utgangspunkt i grotter, men samtidig å skape bevissthet om behovet for kunnskap og en bærekraftig forvaltning av disse unike naturherlighetene.

Herunder å:

- klarlegge om det ligger nye kommersielle muligheter i grotter som opplevelsesprodukt i reiselivsmarkedet.
- inspirere næringsutøvere til å etablere tilbud innen grotting og opplevelser i tilknytning til grotter
- synliggjøre offentlige myndigheters rolle i å tilrettelegge for bruk av grotter i kommersielle sammenhenger.

Program

Tirsdag 30. januar

- Kl. 11.00 Oppmøte, lunch og registrering
- Kl. 12.00 **Innledning** v/fylkesgeolog Ola Torstensen, Nordland fylkeskommune
- geoturisme i Nordland – bakgrunn
 - målsetting med seminaret
- Kl. 12.20 **Grotter i Nordland** v/Anders Westlund, Norsk Grotteforbund
- grottefylket Nordland
 - status kartlegging og bruk
- Kl. 12.50 **Grotteturisme i praksis** – erfaringer, utfordringer og muligheter
- Presentasjon v/ Sætergrotta
 - Presentasjon v/ Nordland Turselskap
- Kl. 13.30 **Rettigheter og bruk** v/Bjørn Godal, Salten Friluftsrådet
- eierskap og bruksrett til grotter
 - grotter som arena for ”friluftsliv”
- Kl. 14.00 Beinstrekk
- Kl. 14.30 **Grotteforskning** v/professor Stein-Erik Lauritzen, Universitetet i Bergen
- hvordan blir grotter til
 - grotter som kunnskapsbase – resultater fra grotteforskning
 - forskning og reiseliv – konflikt eller samarbeid for felles muligheter
- Kl. 15.00 **Bruk og vern av grotter** v/fylkesmiljøsjeff Roar Høgsæt, Fylkesmannen i Nordland
- kriterier for vern / hvilke typer grotter bør vernes
 - hvordan ivareta vern og regulere bruk av grotter
 - hvilke typer grotter kan gjøres tilgjengelig for kommersielle aktører
- Kl. 15.30 Pause med enkel servering
- Kl. 16.00 **Opplevelsesproduksjon** v/amanuensis Ola Slettvold, Høgskolen i Finnmark
- hvordan bygge opp et godt opplevelsesprodukt
 - hvordan bygge opp et godt opplevelsesprodukt med utgangspkt. i grotter

Grotteopplevelse og middag

- Kl. 18.00 Bussavgang fra Meyergården Hotell til Grønnligrotta
- Kl. 18.30 Grønnligrotta - Grottetur med orientering om historikk og drift
- Kl. 19.00 Grottemiddag
- Kl. 22.00 Bussavgang til Meyergården Hotell

Onsdag 31. januar

- Kl. 09.00 **Opplevelsesturisme i Nordland** v/reiselivssjef Kai-Erik Breivoll, Nordland Reiseliv as
- suksesser i Nordland
 - trender i opplevelsesmarkedet
 - grotter som opplevelsesprodukt – forskjellige innfallsvinkler
 - grotters plass i Nordland Reiseliv sin merkevarestrategi
- Kl. 09.45 Innledning til arbeidsseminar
Framtidig Grotteturisme i Nordland? v/ Søren Solvang, Næringsutvikling as
- Er det grunnlag for å satse på grotteturisme i Nordland?
 - har vi grotter som er tilgjengelige
 - forhold som vi må ta hensyn til (muligheter og begrensninger)
 - marked og produkter
- Kl. 10.00 **Arbeidsseminar** v/seminardeltakerne
Spørsmålsstillinger:
- er Nordlands grotter et fortrinn som vi kan utnytte
 - for utvikling av nye reiselivstilbud
 - hvilke grotter ligger best til rette for utvikling av nye tilbud
 - hvilke produkter kan vi utvikle (med fokus på marked)
 - hvilken kompetanse kreves (har vi denne?)
- Kl. 10.45 **Presentasjoner i plenum**
- Kl. 11.30 **Muligheter og utfordringer** v/fylkesgeolog Ola Torstensen
- oppsummering
 - hva kan Nordland fylkeskommunen gjøre
- Kl. 11.45 Lunch/hjemreise

Praktiske opplysninger

Konferansen holdes på Meyergården Hotell, Mo i Rana tirsdag 30. og onsdag 31. januar 2007. Vi har reservert 35 rom på hotellet.

Påmelding skjer til Tove Arfeldt tlf. 75650355 eller på mail tove.arfeldt@nfk.no. Mer informasjon om seminaret kan du få ved å henvende deg til Ola Torstensen (tlf. 75 65 03 52) eller Tove Arfeldt.

Nordland fylkeskommune dekker utgifter til hotell og opphold for den enkelte på seminaret, mens deltakerne selv betaler sine egne reiseutgifter.

Bindende påmelding innen 19. januar.

(Bilde forsiden fra Russåggrotta. Ulv Holbye)